

gyakorlatban – felbomlanak. A modern menedzsmentfilozófiában ismeretes a „körbesétáló vezetés”: eszerint annak a szava számít, aki megfelelő képességekkel és elfogadható koncepciókkal hatalmába keríti a vezetést.

Ezen nézőpontok alapján mindent meg kellene tennünk, ami segíthet abban, hogy a taktikus karriert csináljon és a lehető legtávolabb kerüljön a mindennapi üzletmenettől. Ezzel minden probléma megoldódik – vagy megoldatlanul állnak a felügyelőbizottság előtt, és megmaradnak. De olyan „messze fent” az ember már nem engedheti meg magának, hogy hibázzon, legalábbis ezt mondják. (Onnan fentről már túl nagyot lehet zuhanni.)

A neurotikus

A maga nemében kétségtelenül ennek a vezetői típusnak van a legbonyolultabb érzelmi mintázata. Az egyenes, nyílt emberek ritkán jönnek ki jól velük – illetve akkor is csak addig, amíg ellent nem mondanak nekik. A neurotikusok mindenütt áru-lást (szeretetmegvonást) szimatolnak, mert viselkedésüket és teljesítményüket tartják minden dolog mércéjének. A neurotikus nárcisztikus vonásokat vesz fel az olyan napokra, amelyeket még a leghiggadtabb megfigyelők sem tudnak átlátni. Aki gyanútlanul mond valami jót a neurotikus egyik ellenségéről (és ez nem nehéz, mert állandó-

an úgy érzi, hogy ellenségek veszik körül), az hirtelen kegyvesztetté válik, mert a neurotikus összeesküvést sejt mögötte. Az objektivitás ismeretlen szó a neurotikus számára, mert mindent a saját, egocentrikus nézőpontjából lát, semmilyen más szemléletmódot nem tud elfogadni, felfogni.

Azoknak a csapatoknak a hangulata, amelyeket egy neurotikus vezet, gyakran egy szektatársadaloméhoz hasonló. Az alkalmazottainak kvázi fel kell esküdniük rá. Aki nem vesz részt ebben a kimondatlan (belső) szertartásban, azt először rossz kezeléssel – legtöbbször azzal, hogy figyelmen kívül hagyják – büntetik, előbb-utóbb pedig eltávolítják a csapatból. A neurotikusok mellett nagy a munkaerő fluktuációja. Legfőbb törekvésük, hogy sokéves bizalmasaikból maguk köré gyűjtsenek egy kemény magot, akik őt imádva lesik minden szavát, nyugodtan és lázadás nélkül viselik hangulatváltozásait és dühkitöréseit. Egy kívülálló számára csaknem lehetetlen kapcsolatba kerülni ezzel a kemény maggal, még kevésbé lehetséges értelmesen kommunikálni velük.

Teljesen ártalmatlannak szánt, őszinte szavak azonnal hírékké válnak, amit besúgnak a neurotikusknak, és amiket aztán fegyverként használnak, a neurotikus pedig kénye-kedve szerint negatívan interpretálja őket.

A neurotikusok rendszerint nem tudnak mit kezdeni a kudarccal, ilyen esetekben néha pszichoterrorista ámokfutókká válnak. A kudarckért elvből másokban keresik a hibát. A neurotikus le-

gényiségével együtt olyan erősen elhatárolódik a cég többi részétől, amennyire csak lehet, és elitnek kiáltja ki magát.

Hogyan kezeljük a neurotikust?

A fenti leírás biztosan elég egyértelművé teszi, hogy ennél a vezetőtípusnál nem drága, hanem egyenesen megfizethetetlen a jó tanács. Az ilyen – mondjuk úgy, nehéz – személyiséggel csak a megállapodott, abszolút lehiggadt, magukkal teljes mértékben tisztában levő emberek tudnak kijönni. Olyannak kell lenniük, amit a bajorok „sörnyugalomnak” neveznek. Aki már mindent látott és megtapasztalt, ami csak megélhető a főnökök terén, arról már a neurotikus is simán leperog. A második csoport, aki kibírja a neurotikust, olyan emberekből áll, akik feltétel nélkül szeretnék szeretni a főnököket, és készek őket állítani az életük középpontjába. Tehát olyan emberek, akik maguk is neurotikus vonásokat mutatnak.

Nincs trükk. De mégis: a távolmaradás.

A jóember

Ez az embertípus nemcsak egy vezetői típus, hanem napjaink egy általános jelensége. Némelyek csapásnak tekintik, mert nemcsak meggyőződésből, hanem gyakran félreértésekből származtatja